

23.

Toldlovforslaget og Havebruget.

I Anledning af det Toldlovforflag, som er forelagt Landstthinget af Hs. Exc. Finanzministeren, tillader jeg mig at fremkomme med følgende Bemærkninger til de Toldfatsjer, der ere foreslaaede for Gartneri- og Haveprodukter.

Den første Post, som jeg ganske særlig ønsker at henlede Opmærksomheden paa, er „Træer og Buske, alle Slags“ Brutto 2 Kr. pr. Pund. Jeg mener, at en saadan Toldfats bør Gartnerne af al Magt søge at modarbejde. Det er ikke nogen Beskyttelse, men rent ud et absolut Forbud mod al Indførsel overhovedet af saadanne Planter, med andre Ord en kinesisk Mur, der reises omkring vort Land. Den vil for det Første have den absolut skadelige Indflydelse, som altid følger med en saadan, at alt Fremskridt hæmmes, at al befrugtende Indflydelse fra andre Lande udelukkes — den vil hæmme al Indførsel af gode og frugtbare Nyheder og meget Andet. Men dernæst vil den i vid Forstand hæmme og hindre vor nu stærkt blomstrende Planteskole-Virksomhed; thi ingen saadan, der vil staa paa Hvide med Tidens Forbringere, kan undvære al Forbindelse med Udlandet. For kun at fremdrage et Par Exempler: Til Etablering af Frugttræ-Planteskoler fordres først og fremmest de unge Planter, som vi Gartnere kalde Wildstammer, saadanne, hvorpaa den fremtidige Forædling af de Frugttræer, som blive tiltrukne, foregaaer. Disse kunne ganske vist delvis, men ogsaa kun delvis tiltrækkes her i Landet i det fornødne Antal og af tilstrækkelig Godhed. Naar den Position skal bibeholdes, som vore Planteskoler have erhvervet sig — ikke alene paa det indenlandske, men — trods Told — ogsaa paa det udenlandske Marked, da maa først og fremmest vort Raamateriale — Wildstammerne — kunne faaes af tilstrækkelig Godhed. Dette kan for enkelte Arters Bedkommende — f. Ex. Blomme-stammer, Doucinstammer og Kvædestammer, vanskelig naaes, og Anlæg af Specialkulturer paa dette Omraade ville vanskelig kunne fremvinges, da Markedet i det Hele er for lille for store, kostbare Anlæg af denne Slags.

Eller naar jeg tager Rosenkulturer, der ogsaa have taget et stærkt Opving i vort Land, da dreier det sig her om det Samme, nemlig Wildstammer. Til lave Roser kunne vi ganske vist her opelske Frøplanter af den vilde Rose; men naar det saa gaar som i de to sidste Aar, at Frøet er slet og kommer daarlig op, saa staaer man ligeoverfor absolut Mangel, naar man er afflaaret fra at henvende sig til Udlandet. For høistammede Rosers Bedkommende er Forholdet endnu meget værre. I tilstrækkelig Mængde og Godhed kunne høie Hyben aldeles ikke faaes her i Landet, men maa hentes fra Slesvig og Holsten. Vi kunne ganske vist slaa ind paa at tiltrække dem af Frø, men hertil skal for det Første en fleraarig Fortultur, for det Andet skal det kjøbende Publikum være villigt til at kjøbe saadanne Planter, hvad det ingenlunde er.

Naar jeg har sagt, at den foreslaaede Told er det Samme som et absolut Forbud, da skylber jeg Beweis derfor. Jeg vil derfor kun af ovennævnte eksempelvis anførte Planter tage nogle Vægtangivelser.

100 Kvædestammer — saadanne, som bruges til Tiltrækning af Dværgpæretæer — veie 15—20 Pund. De koste i Indkjøb ca. 5 Kr. og ville altsaa koste i Told 30—40 Kr. Det vil blive 35—45 Ore pr. Stk. for den vilde Stamme. For et færdigt 3-aarigt Frugttræ, forædlet paa disse, faae vi høist 1 Kr. i Gjennemsnit. For at opnaa et saadant hængaar 4 Aar fra Indkjøbet af Wildstammen. Det er altsaa utæneligt at indføre saadanne.

100 høie Hybenstammer — saadanne, som bruges til Tiltrækning af høistammede Roser — veie 40—50 Pund. De koste i Indkjøb ca. 15 Kr. og ville altsaa koste i Told ca. 80 à 100 Kr., med andre Ord — de vilde Stammer ville koste omtrent ligesaa meget i Told som Gjennemsnitsprisen er for det færdige Produkt, hvilket vi faae efter 3 Aars Kultur.

Det vil af disse Par Exempler til Evidents fremgaa, at den foreslaaede Toldfats er absolut prohibitiv.